

**Knjaz Damir
Krtalić Slaven
Krošnjar Nenad**

PRILOG ANALIZI NEKIH PROBLEMI U PROCESU UČENJA KOŠARKAŠKE IGRE

1. UVOD

Pred voditeljima sportskih programa, puno je elemenata koji moraju biti zadovoljeni kako bi program bio uspješan. Motivacija odnosno motiviranost je jedan od njih.

Motivacija je prema definiciji (Spencer A. Rathus, 2001) prepostavljeno stanje organizma koje ga usmjerava prema cilju (lat. movere- pokretati). Današnji sport u mnogome ovisi o tome segmentu koji se ne može vidjeti niti neposredno mjeriti, nego se prepostavlja na temelju ponašanja subjekata uključenih u neki program. Kod ovog problema u radu s košarkaškim početnicima bitno je zadovoljiti dva, često, odvojena djela: djecu i roditelje.

2. KAKO MOTIVIRATI DIJETE, POČETNIKA, UKLJUČENOG U PROGRAM ŠKOLE KOŠARKE?

Prije svega pristupom voditelja. Djeca osjećaju nečiju privrženost nasuprot tzv. odrađivanja posla. Bez obzira na uvjete u kojima se program održava voditelj je taj koji mora djecu motivirati kako bi došla i drugi put bez prisile sa strane. Djecu nije lako "kupiti", što znači da često "jeftinim trikovima" kao što su bezrazložne pohvale, postiže se samo kratkotrajni efekt koji rano gubi na vjerodostojnosti. Bolje je igrati na "duže staze" te djecu hvaliti kada ona to istinski zasluže, pa makar i sitnim. Također vrlo osjetljiv dio tog problema je odnos prema djeci koji svakako mora biti individualan a opet jedinstven. Često se događa da i iskusni treneri ili učitelji nesvesno stvaraju "ljubimce" zbog njihovih sposobnosti u ostvarivanju zadataka. Druga djeca na to reagiraju i to prema dotičnom djetetu i učitelju. Organizacija treninga ili sata mora zadovoljavati mnoge principe od kojih je u smislu motivacije možda presudna stalna angažiranost. Velike stanke u dijelovima s mnogo čekanja ili ispadanja tijekom raznih oblika natjecanja, kod djece će se odraziti vrlo negativno odnosno njihov stupanj motivacije pada. Nasuprot tome uz kvalitetno koncipiran i proveden program, u kojem je dijete od početka do kraja u stalnom angažmanu (naravno, poštujući princip postupnosti, svrshodnosti, raznolikosti....), ostvarit će se visoki stupanj motivacije koji će kasnije, uz dodatne faktore, razviti ljubav prema danom sportu ili aktivnosti. Tada trener ili učitelj može reći za sebe da je uspješan.

3. STVARANJE POZITIVNIH KOŠARKAŠKIH "ZVIJEZDA"

Mnogi se sjećaju košarkaških veličina kakvi su bili Dražen Petrović ili Krešimir Čosić. Oni su svojim rezultatima na terenu ali velikim dijelom i izvan njega, razvili popularnost košarke te su mnogi a među njima i autori ovog rada pod njihovim utjecajima počeli se baviti košarkom. Takve igračke veličine zračile su pozitivnom energijom. Djeca su to prepoznala i pokušavala se poistovjetiti s njima. Danas takvih košarkaških zvijezda nema te je vrlo teško odabratи košarkaša koji će svojom pojmom biti absolutni primjer i uzor mladim košarkašima. Na svima koji se bave košarkom, ali i sportom uopće, je velika zadaća da odgoje takve igrače, prije svega ljudske karizme, koji će privlačiti djecu u sport, u ovom slučaju košarku, te ih svojim primjerom usmjeravati u pozitivnom pravcu. To će svakako pridonijeti većoj motiviranosti djece da se uključe u neki sport.

4. KAKO MOTIVIRATI RODITELJE DJETETA, POČETNIKA, UKLJUČENOG U PROGRAM ŠKOLE KOŠARKE?

Ako je dijete zadovoljno to još, nažalost u mnogim slučajevima, ne jamči kontinuitet dolazaka. Kod djece početnika (7-9 g.) roditelji najčešće moraju voditi dijete na trening. Tada se javljaju mnogi problemi koji mogu uzrokovati neredoviti dolazak ili čak prestanak dolaska na treninge. U ovom radu su opisani samo nekih od njih:

1. Treninzi se odvijaju u vrijeme koje ne odgovara roditeljima koji rade te nisu u mogućnosti dovoditi dijete

Moguće rješenje: ako se termini ne mogu promijeniti treba apelirati na roditelje da se međusobno povežu kako bi svaki trening netko drugi vozio djecu. Na taj način će roditelji podijeliti obaveze te ih lakše uskladiti

2. Treninzi se održavaju neredovito uz stalno mijenjanje termina i trenera

Moguće rješenje: u tom slučaju negodovanje roditelja je u potpunosti opravdano te voditelji programa moraju pronaći način konstantnih termina i voditelja programa. Djeca se vežu uz voditelje te često ostaju zbog njih u programu. Česte promjene termina stvaraju konfuziju kod roditelja koji traže stabilnost kako bi se uskladili s ostalim obvezama.

3. Slaba organizacija i opremljenost.

Moguće rješenje: Projekti u koje su uključena djeca nažalost su, najčešće, najslabije organizirana i opremljena. Ipak, mnogo se može učiniti entuzijazmom organizatora i voditelja programa. Često se različita sredstva i pomagala mogu nabaviti uz pomoć roditelja koji to žele i mogu. Organizacija turnira i raznih natjecanja može se provesti uz minimalna materijalna sredstva. Ona u svakom slučaju, ako su pažljivo organizirana, povećavaju motiviranost djece ali i roditelja za dalje sudjelovanje u programu.

4. Testiranja

Moguće rješenje: - testiranja se provode zbog analiza i korekcija plana i programa. Roditeljima je vrlo važno da prepoznaju napredak svoga djeteta i kroz takav segment. Barem jednom godišnje voditelj programa bi trebao pojedinačno porazgovarati sa svakim roditeljem, temeljito! To podrazumijeva; prezentirati mu postojeće podatke kroz više vremenskih razdoblja te mu objasniti eventualni crtu razvoja uz pretpostavku dalnjih korekcija.. Na taj način roditelj stječe povjerenje u program ali i u educiranost i motiviranost voditelja a što je izuzetno važno.

5. Aktivnosti izvan treninga.

Moguća rješenja: Roditelji ne vole trenera koji gleda na sat te čeka u minuti završetak treninga. Velika je kvaliteta voditelja koji je, uz kvalitetno odrađen trening, u stanju nakon treninga porazgovarati s nekim od roditelja, odgovoriti strpljivo na pitanja koja mogu biti vrlo nerazumna i neprihvatljiva. Također, dovesti na trening poznatog košarkaša ili drugog sportaša te odvesti djecu na utakmicu lokalnog košarkaškog kluba u svakom slučaju će učvrstiti odnos djece između sebe, djece prema voditelju i roditelja prema voditelju programa.

6. Gledanje treninga.

Moguće rješenje: Iako se neki treneri i voditelji ne slažu s tom tezom autori su na temelju svojih iskustava zaključili da roditelji ne bi trebali prisustrovati treninzima kao gledaoci. Za njih treba organizirati dva, tri puta godišnje ogledni trening. Više je razloga toj tezi. Prije svega roditelje treba tretirati isto, što znači ono što vrijedi za jednoga vrijedi za sve. Oni svojom prisutnošću narušuju koncentraciju djece te autoritet voditelja. Česti su

slučajevi gdje roditelji gledaju treninge te nakon nekoliko dana komentiraju rad za vrijeme treninga iako nemaju nimalo temeljnih znanja. Time se stvara atmosfera koja može štetiti programu.

5. ZAKLJUČAK

Rješavanje ovih i svih ostalih problema dovest će do veće motiviranosti roditelja da svoje dijete uz ne malu požrtvovnost zadrže u programu bez obzira na neminovne djetetove i svoje nedoumice.

6. LITERATURA:

1. Buceta, J., Mandonini, M., Avakumović, A., Kilik, L. (2000) Basketball for young players – guidelines for coaches. FIBA. Madrid.
2. Dežman, B. (2000). Košarka za mlade igralce in igralke. Fakultet za šport. Inštitut za šport. Ljubljana
3. Knjaz, D., Bo. Matković, Br. Matković (2002). Turniri i natjecanja kao dopunski faktori pripreme najmlađih košarkaša. Zbornik radova "Dopunski sadržaji sportske pripreme", (ur. D. Milanović), str.57-59.
4. Lorenci, R., Saibene, G. (1996). Teaching Basketball. W.A.B.C. Roma
5. Rathus, S. (2001), Temelji psihologije. Naklada Slap. Jastrebarsko